

Κερκύρας Νεκτάριος: Η ηλεκτρονική ταυτότητα

/ [Γνώμες](#)

Η ηλεκτρονική ταυτότητα

Του Μητροπολίτου Κερκύρας κ. Νεκταρίου

Ἡ ἠλεκτρονική ταυτότητα ὡς στοιχεῖο ταυτοποίησης τοῦ προσώπου, στό βαθμό πού δέν ἀλλοιώνει τή θεολογία καί τή διδασκαλία της ἀποτελεῖ ἕνα πολιτικό ζήτημα, στό ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς δέν ἐμπλέκεται. Ἡ ἴδια ἡ ταυτότητα δέν εἶναι ἀντικείμενο τῆς πίστεως καί τῆς σχέσης μας μέ τόν Θεό. Ὡστόσο ἀποκτᾷ θεολογικό περιεχόμενο, ὅταν αὐτή ἀλλοιώνει τή χριστιανική ἀνθρωπολογία καί διαταράσσει τό σωτηριολογικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, τό ὁποῖο συνίσταται στήν διασφάλιση τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό σέ κάθε ἐποχή.

Ὁ ἄνθρωπος πλάσθηκε «κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί καθ' ὁμοίωσιν», πού σημαίνει ὅτι

τό ἀρχέτυπο τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ θεότητα. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος διασώζει ἀφ' ἑνός μὲν τὸν τριαδολογικό τρόπο ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ἔχοντας νοῦ, λόγο καὶ πνεῦμα, ἀφ' ἑτέρου δέ τὴν ἐλευθερία τῆς βουλήσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν κυριαρχικὴ ἐξουσία ἐπάνω σὲ ὁλόκληρὴ τὴν ἄλογη κτιστὴ πραγματικότητα. Ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὴν «μωρία» τῶν ἀλόγων ὄντων κοσμεῖται μέ τό «ἀδέσποτο» καὶ «αὐτεξούσιο», ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἅγ. Γρηγόριος Νύσσης, πράγμα πού τὸν διαφοροποιεῖ πλήρως ἀπὸ ὅλα τὰ ὄντα μέσα στὸν κόσμο. Ἐλεύθερος κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ δημιουργοῦ του καὶ ἔχοντας τὴν αὐτοκυριαρχία στὴν ἴδια του τὴ φύση, εἰσέρχεται τελευταῖος στὸν κόσμος, ὅχι ὡς ἀπόβλητος, ἀλλὰ ὡς βασιλεὺς τῶν ὑποχειρίων, ὅχι ὡς δοῦλος, ἀλλὰ ὡς ἔχων «βασιλείας ἐνέργειαν ἐπιτήδειον», γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ «μίξις τε καὶ ἀνάκρασις» μεταξύ νοητῆς καὶ αἰσθητῆς οὐσίας, «ὡς ἂν μηδὲν ἀπόβλητον εἴη τῆς κτίσεως, καθὼς φησιν ὁ ἀπόστολος, μηδὲ τῆς θείας κοινωνίας ἀπόκληρον».

Ἡ ταυτότητα μέ βάση τὴν Ὁδηγία τῆς Ε.Ε. (Κανονισμός 2019/1157) ἀπαιτεῖ τὴν ταυτοποίηση τοῦ προσώπου καὶ μόνον, μέ τρόπο ἀδιάβλητο χωρὶς νὰ περιλαμβάνει ἄλλα στοιχεῖα. Ὅποιαδήποτε ἄλλη συμπερίληψη πλήν τῆς ταυτοποίησεως τοῦ προσώπου, θά πρέπει νὰ εἶναι «φυσικά ἢ λογικά διαχωρισμένα ἀπὸ τὰ βιομετρικά δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 5» τοῦ Κανονισμοῦ. Τό γεγονός ὅτι τὰ στοιχεῖα, πού ἀφοροῦν ἄλλες «ηλεκτρονικές υπηρεσίες ὅπως ἡ ηλεκτρονικὴ διακυβέρνηση καὶ οἱ ηλεκτρονικὲς επιχειρηματικὲς δραστηριότητες», εἶναι στὴ διάθεση τοῦ κάθε κράτους νὰ τίς ἐπιλέξει καὶ δέν ἀποτελεῖ ὑποχρέωση τοῦ κράτους μέλους, φαίνεται σαφῶς ἀπὸ τὴν ὑποθετικὴ διατύπωση τῆς σχετικῆς παραγράφου: «Ἀν τὰ κράτη μέλη αποθηκεύουν...», ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀποθηκεύονται ξεχωριστά ἀπὸ τὰ βιομετρικά δεδομένα.

Στὴ συνέχεια τῆς παραπάνω Ὁδηγίας, ἔγινε τροποποίηση τῆς υπ' ἀρ. 8200/0-297647/ 10.4.2018 κοινῆς υπουργικῆς ἀπόφασης «Ἐκδοση νέου τύπου Δελτίου Ταυτότητας Ελλήνων πολιτῶν» (Β' 1476) μέ τὴν υπ' αριθμ. 8200/0-109568/17.2.2023 ἀπόφαση (Β' 824) πού δημοσιεύθηκε στό ΦΕΚ 824/17-2-2302, ἡ ὁποία προβλέπει στό ἄρθρο 1, παράγραφος 4:

«Το τελευταῖο εἰσάφιο τῆς παρ. 4 τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς ἰδίας ὡς ἄνω ἀπόφασης, αντικαθίσταται ὡς εξῆς: «Επιπλέον, στο ὡς ἄνω ηλεκτρονικό μέσο αποθηκεύονται τὸ ἐπώνυμο πατέρα, ἐπώνυμο μητέρας, ὁ Δήμος ἐγγραφῆς, ὁ ἀριθμὸς δημοτολογίου καὶ ὁ τόπος ἐκδοσης τοῦ δελτίου, ἐνῶ θὰ δύναται νὰ αποθηκευτοῦν τὰ στοιχεῖα που ἀπαιτοῦνται γιὰ τὶς Υπηρεσίες Ηλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης, ἐάν αποφασισθεῖ νὰ συμπεριληφθοῦν στο ἐν λόγω μέσο».

Μέ βάση τὰ ἄνωτέρω καὶ τὴν κοινὴ λογικὴ κάθε ἀνθρώπου εἶναι σαφές, ὅτι ἡ Κυβέρνηση μέ τὴν ὀμιχλώδη, ἀλλὰ σαφῶς διατυπωθεῖσα βούληση, προσπαθεῖ νὰ

ύφαρπάξει προσωπικά δεδομένα, τά όποία άφοροϋν άποκλειστικά καί μόνον στόν άνθρωπο-πολίτη, έφ' όσον έπιτρέπει μέ νόμο, «να αποθηκευτούν τα στοιχεία που απαιτούνται για τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εάν αποφασισθεί να συμπεριληφθούν στο εν λόγω μέσο». Τό έρώτημα, λοιπόν, πού τίθεται καί άφορά στή θεολογία καί στή διδασκαλία τής Έκκλησίας μας είναι, εάν τά στοιχεία πού απαιτούνται για τίς Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, άφαιροϋν τήν έλευθερία τοϋ άνθρώπου, ή όποία δέν είναι μόνον ισόθεος για τή διδασκαλία τής Έκκλησίας μας, αλλά καί τήν όποία ό ίδιος ό Θεός, κατά τήν ένανθρώπησή του, έξασφάλισε —άκόμη καί γι' αϋτήν τήν ίδια τή σωτηρία του.

Τό αϋτεξούσιο τής βουλήσεως τοϋ άνθρώπου, τό όποίο άποτελεϊ στοιχείο τοϋ κατ' εικόνα Θεοϋ, είναι αϋτό πού δίνει τή δυνατότητα στόν άνθρωπο νά έπιστρέψει στήν κοινωνία μέ τόν Θεό. Ό Μ. Άθανάσιος αναφέρει ότι ό Θεός, περισσότερο από όλα τά δημιουργήματα έλέησε τό άνθρώπινο γένος καί, έπειδή είδε ότι δέν είναι ικανό νά παραμείνει όπως έξ αρχής δημιουργήθηκε, έπλασε τούς άνθρώπους όχι άπλως όπως τά άλογα ζώα τής γής, αλλά κατά τή δική του εικόνα, καί τούς μετέδωσε έπιπλέον καί τή δύναμη τοϋ δικοϋ του Λόγου, ώστε νά έχουν τρόπον τινά κάποια σκιές τοϋ Λόγου του καί νά παραμείνουν λογικοί καί σέ κοινωνία μαζί του. Ό ίδιος ό Χριστός κατεργάζεται τό έργο τής θ. Οικονομίας καί σωτηρίας τοϋ άνθρώπου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε νά μήν καταλύσει, όχι μόνον τήν έλευθερία τοϋ άνθρώπου, αλλά καί αϋτοϋ τοϋ ίδιου τοϋ διαβόλου.

Έτσι χρησιμοποiei μέ τή σοφία του τή δικαιοσύνη καί αναλαμβάνει τήν άνθρώπινη φύση, ώστε νά προκαλέσει τόν φθόνο τοϋ διαβόλου καί, χωρίς νά άσκήσει τή φυσική κυριαρχία τής θεϊκής του δύναμης, νά προκαλέσει έλευθέρως τόν διάβολο νά τόν όδηγήσει στόν θάνατο, ώστε νά έξασφαλίσει στόν άνθρωπο τή δυνατότητα νά σωθεϊ, εάν βέβαια καί ό άνθρωπος έπιθυμήσει τή σωτηρία του.

Αϋτήν τήν έλευθερία, τήν όποία δίνει ό δημιουργός Θεός στά έλλογα κτιστά όντα, αϋτήν τήν έλευθερία, τήν όποία έξασφαλίζει ό ίδιος ό Θεός κατά τήν ένανθρώπησή του, αϋτή ή έλευθερία διακυβεύεται σήμερα από αϋτούς πού θά έχουν πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα τών άνθρώπων καί θά μποροϋν όποτεδήποτε νά άσκήσουν τή δύναμή τους προκειμένου νά έλέγξουν τίς έπιλογές καί αποφάσεις τών πολιτών. Ό άνθρωπος μετατρέπεται από έλεύθερος σέ δοϋλο καί ύπηρέτη τής έκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής, μετατρέπεται σέ ένα μετρήσιμο μέγεθος καί έναν άριθμό τοϋ κοινωνικοϋ καί πολιτικοϋ συστήματος, τό όποίο θά μποροϋσε, κατά τό παράδειγμα τής Κίνας, νά έλέγχει καί νά παρεμβαίνει σέ κάθε στιγμή τής ζωής του, ανάλογα μέ τούς σχεδιασμούς καί τά συμφέροντα τοϋ έκάστοτε πολιτικοϋ καθεστῶτος. Ένα παράδειγμα αϋτοϋ είναι τά ολοκληρωτικά καθεστῶτα, τά όποία, έχοντας τή δυνατότητα πλήρους πρόσβασης καί έλέγχου τών

προσωπικῶν δεδομένων τῶν πολιτῶν, μποροῦν νά μετατρέψουν μία ἐλεύθερη κοινωνία σέ ἕνα ἀπέραντο στρατόπεδο συγκέντρωσης (π.χ. Χίτλερ).

Ἡ νέα ταυτότητα δέν ἀποτελεῖ ἕνα ἀπλό στοιχεῖο ταυτοποίησης, ἀλλά ἕνα μέσο πρόσβασης στήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, τήν ὁποία χορήγησε ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ἀνατρέπει τήν τάξη καί ἀντιστρέφει τή θέση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στόν κόσμο καθώς τόν μεταβάλλει ἀπό ἐλεύθερο, κυριάρχο τῆς κτίσης καί διαμορφωτή τοῦ πολιτικοῦ —καί ὄχι μόνον— συστήματος, σέ δοῦλο, ὑποχείριο τῶν ἀνθρώπων καί παθητικό ἀποδέκτη ἀποφάσεων, πού λαμβάνονται ἀπό συγκεκριμένα κέντρα ἐξουσίας σέ ἐθνικό (κυβέρνηση, ἀνεξάρτητες ἀρχές κ.ἄ.) ἢ διεθνές ἐπίπεδο (ΕΕ., ΟΗΕ, ΠΟΥ, Παγκόσμιο Οἰκονομικό Φόρουμ κ.λπ).

Τό θέμα ἐπομένως εἶναι ἄκρως θεολογικό, διότι θά πρέπει νά διασφαλίσουμε τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, μέσω τῆς ὁποίας ἐξασφαλίζεται ἡ σωτηρία τοῦ ἰδίου καί ὁλόκληρου τοῦ κόσμου. Ὡς ἐκ τούτου καλούμαστε μέ εὐθύνη ἔναντι τῆς παρακαταθήκης, τήν ὁποία ἐλάβαμε, καί τῆς εὐθύνης τῶν ψυχῶν, γιά τίς ὁποῖες θά λογοδοτήσουμε στόν Κύριο τοῦ ἀμπελῶνος, τοῦ ὁποίου εἴμαστε ἐργάτες, νά ὑποστηρίξουμε ἕναν τρόπο ταυτοποίησης, ὁ ὁποῖος θά ἐξασφαλίζει τήν ταυτοποίηση τοῦ προσώπου χωρίς νά διακυβεύεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου.